

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ/ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ : 3

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΛΥΣΙΑ, ΥΠΕΡ ΜΑΝΤΙΘΕΟΥ §§ 1-3

1] Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι.

[2] ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσασθαι.

[3] ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμιά από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε **ΚΑΘΕ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΑΣ** γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος δεν γνωρίζει ότι οι κατηγοροί του θέλουν να τον βλάψουν.
2. Ο Μαντίθεος έχει απόλυτη εμπιστοσύνη στον εαυτό του.
3. Θεωρεί ότι με τα λεγόμενά του θα πείσει τους δικαστές για την καλή ποιότητα της προσωπικότητάς του.
4. Ο Μαντίθεος, ως άνθρωπος αριστοκρατικής καταγωγής, δεν είναι φιλικός προς το δημοκρατικό πολίτευμα των Αθηνών.

5. Ο στόχος του είναι να πείσει τους βουλευτές να επικυρώσουν την εκλογή του.

Μονάδες 10

B1. Ποια είναι τα μέρη ενός ρητορικού λόγου; Να αναφέρετε σύντομα τι προσπαθεί να επιτύχει ο ρήτορας σε καθένα από αυτά. Το συγκεκριμένο απόσπασμα σε ποιο μέρος ενός ρητορικού λόγου ανήκει;

Μονάδες 10

B.2. «ἀξιῶ, ᾧ βουλή...οὐδέ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας»:

α) Ένα από τα βασικότερα είδη έντεχνων αποδείξεων που χρησιμοποιούν οι ρήτορες είναι τα ήθη, ή αλλιώς η ηθοποιία. Θα μπορούσατε να αναφέρετε λίγα λόγια για το είδος αυτό;

β) Στο κείμενο που σας δόθηκε να εντοπίσετε τις φράσεις που αναφέρονται (άμεσα ή έμμεσα) στο ήθος του ρήτορα, των ακροατών και των αντιπάλων του. Να αιτιολογήσετε τις επιλογές σας.

Μονάδες 10

B.3. Στόχοι του προοιμίου είναι η εὐνοια, η πρόσεξις και η εὐμάθεια. Πραγματώνονται οι στόχοι αυτοί στο προοίμιο του λόγου του Μαντίθεου και με ποιον τρόπο;

Μονάδες 10

B.4. Να εντοπίσετε στα παραπάνω αποσπάσματα τις ετυμολογικά συγγενείς λέξεις με τις ακόλουθες νεοελληνικές: ιστορία, αποποίηση, κάτοχος, αφήγημα, προσβολή, προϊστάμενος, εμπιστευτικός, συνέντευξη, ρήτορας, απραξία.

Μονάδες 10

B.5. Το παρακάτω απόσπασμα ανήκει στον Επιτάφιο του Περικλή και αποτελεί το προοίμιο του επιδεικτικού αυτού λόγου. Αφού το μελετήσετε να προσπαθήσετε να ανιχνεύσετε ομοιότητες ως προς την εκπλήρωση της «πρσέξεως» και της «εὐνοίας» ανάμεσα στα δυο προοίμια.

«Οί περισσότεροι ἀπὸ ὄσους ἔχουν μιλήσει ἀπὸ τὸ βῆμα αὐτό, ἐπαινοῦν τὸν νομοθέτη πὺν πρόσθεσε στὰ ἄλλα μέρη τῆς τελετῆς τὴν ἐκφώνηση λόγου, γιατί θεωροῦν πὺς εἶναι ὠραίο νὰ γίνεται ὁ ἔπαινος τῶν νεκρῶν τοῦ πολέμου στὴν ταφή τους. Ἐγὼ τολμῶ νὰ πιστεύω πὺς ἄνδρες πὺν δοξάστηκαν μὲ τὰ ἔργα τους, μὲ ἔργα μόνο θὰ ταίριαζε νὰ τιμηθοῦν, ἔργα ὅπως ἡ δημόσια αὐτὴ ἐτοιμασία πὺν βλέπετε ἐδῶ, γύρω ἀπὸ τὸν τάφο τους, καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ μὴν κινδυνεύη ἡ δόξα πολλῶν ἀπὸ τὴν ἐκτίμηση ἑνός μόνο ἀνθρώπου, πὺν ἴσως ὑστερήσει, ἴσως ὑπερβάλῃ. Δύσκολο εἶναι νὰ μιλήσει κανεὶς ὅπως ταιριάζει σὲ θέμα ὅπου χρειάζεται κόπος γιὰ νὰ γίνῃ πιστευτὴ καὶ ἡ ἀπλή ἀλήθεια. Γιατὶ ὁ εὐνοϊκὸς ἀκροατὴς, πὺν ξέρει τὰ πράγματα, θὰ θεωρήσει τὰ ὅσα ἀκούει κατώτερα

ἀπὸ ὅσα θέλει καὶ περιμένει ν' ἀκούσῃ, ἐνῶ ὁ ἀκροατὴς ποὺ δὲν τὰ ξέρει, θά νομίσῃ, ἀπὸ φθόνο, πὼς λέγονται ὑπερβολές ἂν τύχῃ κι ἀκούσῃ κάτι ποὺ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὶς δυνάμεις του. Τὸν ἔπαινο γιὰ τοὺς ἄλλους τὸν ἀνεχόμεστε τόσο μόνο ὅσο πιστεύομε πὼς κ' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι θά μπορούσαμε νὰ τὸν ἀξίζωμε. Καθετὶ ποὺ εἶναι ἀνώτερό μας, ἀπὸ φθόνο, δὲν τὸ πιστεύομε. Ἀφοῦ ὅμως οἱ παλιοὶ ἐθεώρησαν πὼς ἡ συνήθεια εἶναι σωστή, πρέπει κ' ἐγὼ νὰ συμμορφωθῶ μὲ τὸν νόμο καὶ νὰ προσπαθῆσω νὰ ἱκανοποιήσω, ὅσο μπορῶ, τὴν ἐπιθυμία καὶ τὴν προσδοκία τοῦ καθενὸς σας».

Μονάδες 10

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!

σας